

CENTRALA NACKA

En lika grön som pulserande stadsdel tar form

Mitt i Nacka, mellan genomfartsleder och befintlig bebyggelse, utvecklas nya kvarter i en rasande fart. I Centrala Nacka ska natur och stadsliv mötas på ett självklart sätt. Gatorna kommer att fyllas av folkliv och kantas av naturlig växtlighet när Nacka får Sveriges första naturbana stadsdel.

TEXT: INGELA ENGBLOM | FOTO: JENNY FREJING | ILLUSTRATION: AMANDA WAHLÉN, SWECO

DET SPRÄNGS OCH grävs, det är stökigt och bökigt. Kanske känner du både oro och irritation när du passerar byggarbetsplatsen nedanför Nacka Stadshus. Det är svårt att få en bild av hur området kommer att gestalta sig om några år. Nina Åman är stadsarkitekt på Nacka kommun och har från början varit delaktig i arbetet med Centrala Nacka.

– Vi har utgått ifrån platsens kvaliteter, karaktär och det bästa både från naturen och stadens möjligheter, i Nackas mest centrala läge. Därför har vi tillsammans med våra engagerade byggaktörer utvecklat en gemensam målbild och koncept som vi kallar naturban, där gestaltning och innehåll ska präglas av det dynamiska mötet mellan natur och stad, säger hon.

CENTRALA NACKA BLIR Sveriges första naturbana stadsdel. En plats där stadens

puls kommer att samsas med naturens lugn. Grönskan kommer att ta större plats i våra gaturum och mötesplatser, till och med på husen med gröna tak, terrasser och på fasader.

– Naturbant innebär att naturen och det urbana möts på nya sätt i stadsmiljön, att naturen väntar runt husknuten på ett självklart sätt, säger Nina Åman.

De kvarter som just nu ses växa upp

nedanför Stadshuset och vid korsningen Värmdövägen - Vikdalsvägen, kallas för Nya Gatan. Ni som passerat arbetsplatsen har kunnat följa hur berget har sprängts bort. Nu återskapas topografien. Granitbitar har sparats och blir till en vacker trappa som ska leda upp från Värmdövägen till en stor och lummig stadspark på höjden. Här ska gräsmattor, vattenspel och skogspartier samverka med varandra.

NATURBANT INNEBÄR också ett pulserande stadsliv. Mellan husen skapas levande torg med caféer, restauranger och uteserveringar. Successivt kommer utbudet av butiker och service att bli större och rikare i takt med att området växer fram.

Med fler boende och arbetsplatser blir Centrala Nacka en plats för nya möten och möjligheter, både för de som besöker, bor och jobbar här.

KONSTEN FLYTTAR IN PÅ NYA GATAN

Centrala Nacka fylls med spirande grönska och modern arkitektur. Stadsdelen kommer också att berikas med spännande konst. Gårdar och trappuppgångar smyckas med verk av Astrid Sylwan och Carl Michael von Hausswolff. TEXT: INGELA ENGBLOM

NÄR NACKA KOMMUN utlyste en marknadsvisningstävling om vilka företag som skulle få i uppdrag att bygga bostäder i Centrala Nacka var det en självklarhet för byggbolaget Botrygg att skicka in ett bidrag. Adam Cocozza, vd Botrygg, berättar att de blev imponerade av stadsplanen.

– Vi insåg att Centrala Nacka kommer att bli den bästa och mest attraktiva stadsdelen som byggs i närtid. Bra kommunikationer, närhet till hav och natur, många arbetsplatser och inte minst bra skolor och idrottsliv. Vi kunde sätta kryss i alla boxar på checklisten, säger han.

BOTRYGG ÄR ETT familjeföretag som förvaltar ett stort antal bostäder och samhällsfastigheter. Dessutom bygger de cirka 400 hus om året. Nu har turen kommit till Nacka. I september 2020 satte de ner spaden i marken för de första bostäderna på Nya Gatan.

– Husen som vi bygger kommer att bli en del av en levande stadsdel. I gatuplan blir det restauranger, olika serviceverksamheter och butiker. Det blir en äkta citykänsla och ändå har vi stadsparken, med sitt lugn, som närmsta granne. De boende kommer att få det bästa av två världar, säger Adam Cocozza.

UTMÄRKANDE FÖR BOTRYGG är att de satsar på konst i och runt sina fastigheter. Tanken är att göra konsten tillgänglig och ge liv åt den offentliga miljön. Ett rum som de värnar om och lägger stort fokus vid är trapphuset. Precis som i byggnader från förra seklet är deras entréer påkostade och gedigna. Marmor på golven och målningar på väggarna.

– Konsten har många positiva effekter. Framförallt berikar den livet och ökar trivselen för de boende. Om man tycker om och är stolt över något blir man också

rädd om det. Konsten bidrar till minskat slitage och mindre nedskräpning. Det lönar sig i längden, säger han.

TILL NYA GATAN HAR de valt att anlita två konstnärer som de arbetat med tidigare. Astrid Sylwan är Nackabo och hennes måleri är färgstarkt, abstrakt och storskaligt. Hennes verk pryder sedan tidigare Nacka och Värmdö stadshus. Astrid Sylwans målningar kommer vi att kunna se när vi promenerar utmed Nya gatan och kikar in i portuppgångarna. Carl Michael von Hausswolff är en konceptuell och visuell konstnär. Hans verk kommer att finnas utomhus till allmän beskådan. Han vill få oss att stanna upp och fundera över skogens betydelse. Vad kan väl passa bättre i en naturban miljö?

Botryggs bostäder beräknas vara inflyttningsklara i slutet av 2022. En tradition som företaget har är att anordna vernissage i samband med inflyttningen. Boende får träffa arkitekter och konstnärer. Restauranger och andra verksamheter på gatuplan kommer också att vara engagerade i "inflyttningsfesten".

– Det är ett perfekt tillfälle att lära känna sina grannar samtidigt som man får kunskap om husets historia och utsmyckningar avslutar Adam Cocozza. ❖

För mer information:

www.projekt.botrygg.se/brfnvagatan/

"Mina tankar runt utsmyckningen är att jag vill bjuda in en annan energi i fastigheten. Det blir ett fysiskt abstrakt måleri som fångar ett ljus, ett känslotillstånd och öppnar som ett fönster till en inre värld. Ett välkomnande", berättar konstnären Astrid Sylwan.

CENTRALA NACKA KOMMER att sträcka sig från Järla Station till Skvaltán och över den nya överdäckningen av Värmdöleden. När tunnelbanan öppnar 2030 är det 12 minuter till Stockholms city. Fram till dess kommer mycket annat att hända. Etappvis skapas nya gator och torg med 6 000 bostäder och 7 000 arbetsplatser. Centrala Nacka kommer inte vara en förort utan snarare en ovanligt grön och levande stadsdel.

– Här finns redan skolor, föreningsliv, idrottsanläggningar och Nacka Forum med butiker, bibliotek, vård och service. Det som händer nu är att vi binder ihop området på ett välplanerat, estetiskt, hållbart och framförallt naturbant sätt, säger Nina Åman. ❖

För mer information:
www.centralanacka.se